

Posudek disertační práce – posudek oponenta

Autorka práce : MUDr. Mgr. Jolana Těšínová

Téma : Trestněprávní aspekty vztahu lékaře a pacienta

I. Rozsah a prameny

Posuzovaná disertační práce je zpracována v rozsahu 216 stran samotného textu. Prameny jsou členěny do čtyř kategorií. Zahrnují též zahraniční zdroje. Celkově lze hodnotit, že jejich rozsah i výběr je adekvátní danému druhu práce a dokazuje, že autorka má potřebný rozhled v odborné literatuře. Obdobný závěr lze učinit též ohledně soudní judikatury.

II. Členění práce

Práce je přehledně rozdělena na úvod a sedm částí včetně závěru. V první části se autorka zabývá vymezením vztahu mezi lékařem a pacientem. Správně rozlišuje anglo-americký precedenční systém a systém kontinentální. I v našem kontinentálním systému se však již objevují prvky precedenčního systému, konkrétně lze poukázat na § 13 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Jsou zde též zmíněna ústavněprávní východiska. Zde by bylo možné ještě výčet rozšířit zejména o Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku (č. 120/1976 Sb.), o Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.). Část druhá pojednává o trestněprávní

charakteristice lékařského zákroku. Zde do popředí vystupuje zásadní systémový problém. Léčba musí být lege artis, respektive jak autorka na str. 36 upozorňuje na právo pacienta na poskytování zdravotních služeb na náležité odborné úrovni. Úmluva o lidských právech a biomedicině stanoví, že zákrok musí být prováděn v souladu s příslušnými profesními povinnostmi a standardy. Mezinárodní úmluva je co do právní síly nadřazena nad zákon. Mělo by se tak vycházet primárně z této úmluvy. To platí i pro úpravu v novém občanském zákoníku, která je v mnohých aspektech odlišná. Nelze zde tak, dle mého názoru, uplatnit zásad lex posterior derogat priori. Nicméně systémový problém lze spatřit též v právní síle standardů nebo metodických návodů. V části třetí se autorka zabývá trestněprávními aspekty poskytování zdravotní péče. Zde bych rád upozornil na problematiku pitev a rozpor mezi zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem a speciální právní úpravou. Kde občanský zákoník je posuzován jako obecný i speciální současně. Totéž problematika transplantací. Na str. 110 resp. 111 by bylo vhodné konkrétně uvést číslo a rok příslušného zákona. Část čtvrtá pojednává o specifikách trestní odpovědnosti lékaře při poskytování zdravotní péče. Například nakládání s lidskými orgány mají též soukromoprávní rozměr opět daný zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, který může vytvořit základ trestněprávní podstaty. Pátá část je zaměřena na komparaci zahraničních úprav včetně stěžejní judikatury. Jsou zde zmíněna rozhodnutí zejména německých, britských, francouzských soudů. Část šestá přináší návrhy de lege ferenda, nejen v trestněprávní oblasti. Zmíněná

problematika euthanasie je nepochybně aktuální. Její neúnavný propagátor dr. Kevorkian ze Spojených států amerických byl čelnou postavou v oblasti trestněprávní a desítky rozhodnutí americké justice v jeho případě by vydala na samostatnou knihu. V sedmé části práce jsou uvedeny závěry ke kterým autorka při zpracování své disertace dospěla. S těmito závěry se lze v zásadě ztotožnit. Je současně zapotřebí si uvědomit i soukromoprávní rozměr dané problematiky včetně razantního nástupu přirozenoprávního pojetí. Tento soukromoprávní rozměr má výrazně determinující vliv i na oblast práva veřejného, zde konkrétně práva trestního. Současně je možné konstatovat, že zdravotnické právo je svým způsobem interdisciplinární samostatný odbor subsumující právo veřejné i soukromé.

III. Hodnocení disertace

Předložená práce splňuje svým rozsahem i obsahem požadavky kladené na tento druh práce. Je z ní patrný intenzivní zájem autorky o dané téma. Téma je pečlivě komplexně zpracováno a poskytuje ucelený pohled na danou problematiku. Ze závěrů je patrný přínos práce. Autorka prokázala vědecké schopnosti při zpracování tématu. Výše v posudku zmíněné výhrady jsou v zásadě technického charakteru a nemají vliv na tuto kvalitně zpracovanou a pro praxi přínosnou práci. Doporučuji proto tuto práci k ústní **obhajobě**. Zde do diskuse navrhuji problematiku § 13 zákona č.89/2012 Sb., občanského zákoníku. V případě úspěšné obhajoby **doporučuji přiznání titulu : Ph.D.**

V Praze , 22.5.2015

Doc. JUDr. Mgr. Josef Salač, Ph.D.

